

Hung. o. f.

258

RMK I. 1076

SERKENGETŐ- SZÓZAT.

Az Az:

Az üdvességről helytelenül értekezőknek, és annak elvételeben való könnyűségnek reménsége alatt hívolkodóknak s' a bűnnek Vánkosán henyéldegelőknek oktatásokra és serkengetésekre Ezer hat Száz hatvannyólczadik esztendő, első havának negyedik napján, halott temetési alkalma-
rossággal, Sáros Patakon, kiadatott elmélkedés.

SZ. W. A. S. P. E. P. A.

SÁROS PATAKON,
Nyomtatta ROSNYAI JÁNOS. M. DC. LXVIII.

Nemes Nemzetes Vitézlő DALMADI IST-
VAN Uramnak Erdély Országának választot
méltóságos Fejedelemnek, &c. RAKOCZI-
FERENCZ Uram ő Nagysága belső-s' fő ren-
den való szolgájának és Tanátsának, &c.
nékembetsülettel való Uramnak
Fautoromnak.

Ugy teczvén kegyelmednek Nemzetes DALMA-
DI ISTVAN Komám Uram, hogy a mely Pra-
dikatiót hallatos szóval el-Pradikallottam a kegyel-
med szomorú házának kapuja között, szerelmes közép-
ső Leánkájának N. Dalmadi Susánnának temeté-
si pompájának alkalmatosságával, ugyan azont pen-
nára is venni ne nehezttelleném. Mellyet hogy meg-
nem kel vala tselekednem, lehetnek vala nem meg-
vetendő okai; Mind az által azokat félre tévén a
mint sok és terhes környülöttem sürgő, forgo alkal-
matlanságok meg-engettek, a kegyelmed tetzésének
engedvén, irásban ki-attam. Az Ur lög yen
meg-szentelője ez kis munkának a kegyel-
med lelke hasznára! Amen.

Kegyelmed kész szolgája a Lelkiekben.

SZ. W. A.

Luca. 13. v. 24.

Igyekezetek bé-menni a szoros kapun.

E L Ő L = J Á R O S Z O.

ŐT dolgok vadnak, mellyekre fáradha-
tatlanul kell lelki szemeinket függesztve
tartanunk: Első; E' világi életet tsalha-
tatlanul követő állapot. A' Szent Irás úgy tanít
penig hogy két helyek legyenek, s' ezeken kívül
többek nicsenek-is (hané ha ki Homerus és Vir-
gilius Pogány vers íróknak fabulájakat követi)
mely helyekre az egész éberi nézettség ballagdo-
gál, és a' mellyekben mid örökre-is marad, a' ve-
szedelem tudni-illik és az élet. Második Azok
az utak, kapuk, mellyek kit kit az emberek köz-
zül az ő utolsó végekre, s' helyekbe határokbá ve-
zetnek. Harmadik; Hogy ezek a' két utak, kapuk,
magok között mindé képpen ellekezzenek: mert
az egyik igen szeles, könyű, melly a' veszedel-
mes Pokolra viszen. A' második penig, keskeny
szoros, mely a' ditsőséges életre vezet és Kalauz.

Matth. 7
v. 13. 14.

A 2

Negye-

2 SERKENGETŐ SZÓZAT.

1⁷-edik: Hogy igen sokan vadnak kik a' széles úton és tágas kapu által járnak, felel-kevefflen legyenek penig azok, kik a' keskeny útat és szoros kaput meg-talállyak. *Ebédik:* Mitsoda legyen immár mind ezekre nézve kinek kinek az ő tiszti; hogy a' széles útban való járást tudni-illik tellyefféggel hát megé hágyván, minden tehetségével a' keskeny útban és szoros kapu által járj. Ez utolfora őszönőz a' hiv tanúbizonyosság, az életnek és halálnak Ura, az Ur Iesus Christus bennünket. Midőn így szól: *Igy kekezzetek bé-menni a' szoros kapun.*

R E S Z E I.

*E' mi szent leczkénkben öt punctumok vagy czikkelyek adatnak mi előnkben. I. Alattomban az a' hely, a' melyben a' szoros kapun bé-ke kinek kinek mennie. II. Hogy ennek a' helynek kapuja vagyon, a' mely által kel a' bé-menettelnek lenni. III. Hogy az a' kapu, Szoros. IV. Mindé embereknek tiszték, ez szoros kapun bé-menniek. V. Hogy ennek a' bé-menetelnek tellyes igyekezetből, minden teherfégből valónak kel lenni. *Contendite. Igyekezzetek.**

Rövid

SERKENGETŐ SZÓZAT.

Rövid ki-fejtése és világosítása vagy magyarázattya, a' szent leczke szavainak.

I. Elsőben is láfsuk a' helyet a' melyben való bé-menetelre kel igyekeznünk. A' mi leczkénk felet való versben, az hozatik-bé, hogy egy ember arrul értekezet Urunktul: ha kevefflen vadnaké a' kik idvezülnek? Erre idvőzítőnk né felel igyenessen, ha sokan vadnaké, vagy kevefflen, a' kik idvezülnek, hanem csak azt adgya tanátsul, mit kellefflen tselekedni kinek kinek, s' mi legyen tiszti hogy idvezülhefflen. *Igy kekezzetek bé-menni a' szoros kapun.* Mint ha azt mondotta vólna, ha szontalan értekezés az, ha sokan vagy kevefflen vadnak a' kik idvezülnek, hanem kinek kinek arrul kel inkább gondolkodni, azon igyekezni minden tehetségével, hogy ő bé-mehessen abban az idvefféggben. Az idvőség azért a' melyben bé-ke kel menni. Olvásd-e a' következő néhány verseket s' fel találod, hogy ez a' hely az Isten Országa. hol Abraham Iśáák, Jákób és mind a' Proféták, szent Máthénál hetedikben (a) penig szépen ki fejeztetik a' hol ezt a' helyet (a) 7. 13. örök életnek nevezi. Mennyetek-bé az örök életre a' szoros kapun. Ebben kel azért bé-menni mely

A 3

SERKENGETŐ SZÓZAT.

ni mellyet szem nem látot, fül nem hallot, nyelv ki-nem mondhat, szív meg-nem foghat, (b)

(d) 1. Cor
2. 7. 9.
(c) Pál. 1.
7. 11.
(d) 5. 25. 27.

Ott vagy on elégséges öröm, és gyönyörűség mind öröcké. (c) Mely felől láts Szent Máthénál. (d) Hol ama' nagy Talantomozo Ur így szól hiven kereskedő szolgájának. Meny-bé a' te Uradnak örömében, ebben az örök életben kel azért bé-menni. Lészen ugyan élet a' Pokolban-is, de az az élet Halál inkább mint sem élet, miképpen-is nevezeték a' Szent Irásban. (e)

(e) Apoc.
20. 7. 6.

Elaz ember mig e' világban vagy on-is, de az az élet igen rövid s-majd meg-kel halni. (f) De a'

(f) Job. 14.
7. 1.

hová s-melybé bé-kel mennünk örök élet az, né

(g) Apoc.
21. 7. 4.

lészen többé ott az halál. (g) ezt az örök életet

penig hasonlítja. 1. Házhoz, Váráshoz, melynek kapuja vagy on. s' ugy-is nevezeték nem

(h) 1. 5. 1.

kevés helyeken a' Szent Irásban. Szent Pál másodszor Corinthusiakhoz irt levelében. (h) E-

pülésünk lészen azt mondgya, Istentől nem kézzel csinált házunk, hanem örökké való menybe.

(i) 7. 4.
vizont.
Sic. 11. 7.
25.

Idvezitők-is Szent Jánosnál 14-dikben. (i) Az én Atyámnak házában sok hajlékoc vadnac.

Ennek a' Városnak le-írását lássad jelenéről irt könyvnek huszon egyedik részében. (k) s-

töb

SERKENGETŐ SZÓZAT.

7.

(k) több helyeken-is. 11. Hazához melyben nekünk mint úton jároknac, jüvevényeknek békel mennük. A' mint szent Páltól nevezeték. (l) midőn azt állattya, hogy Abrahám, Isáák, Jákóbs' a' több szentek mint bujdósok jüvevények, az földön, más hazát kerestenc, tudni-illik mennyeit.

(k) 7. 103.
11. 12.
Seq. és Sic.
dok 11. 10.
c. 12. 22.
23.
(l) Sid. 5.
11. 15.

Erről a' házról Váráról, s' mennyei házáról azt állattya immár; Másodszor Idvezitők; hogy ennek kapuja, uttya vagy on: a' melly által vagy on s' lehet abban az örök országban való bé-men-

tel (m) Láthac e' Várasnak kapuiról Jelenéről irt könyvnek huszon egyedik részeiben. (n)

(m) 1. Pál.
1. 7. 1.
(n) 7. 12.
Jel. 13. 18.

Ezt az kaput zárlottuc vala bé a' mi első szü-

lünknek e'fetek által, fel-nyitattott penig amaz öröktől fogván meg-áldoztatott Isten bárá-

nyátul. (o) és immár mostan nyitva áll. (p) Az a'

(o) Side. 20.
20.
Jan 10. 7. 3.
(p) Jel. 8.
21. 22. 23.
Seq.

kérdés: mitsoda az a' kapu s' út, a' mellyen ez szent Várasban lehet a' bé-menetel? Egy szóval:

eza' Kapu és Ut, nem egyéb, hanem a' mi bűneinkért világ fundamentomának fel vetésétől fogva meg-áldoztatott Istennek Báránya az áld-

dot Isten és ember Ur Jésus Christus. Nevezi önnön magát a' Juhokaklának ajtajának. (q) En

(q) Jeli.
10. 25.

vagyok

7 SERKENGETŐ SZÓZAT.

vagyok, azt mondgya, azajtó, én általam valaki bé menend, meg-tartattk, és bé mégyen s' ki mégyen és jo főre találkozik. Mondgya magár Utnac is. (r) En vagyok, azt mondja lt. Mi okó kapu s' út? En tsak egy okát adó. Merta' miképpen valamely erős házban Városban rend szerént senki bé nem mehet, hanem tsak annak kapuján: Ekképpen senki az örök életre bé nem mehet, hanem tsak a' Jésus Christus által. (s) *De ércsük tovább*, minémü kapunak mondgya ezt Urunk, mely harmadik czikkelye leczkénknek? Azt mondgya, hogy ez Szoros Kapu. Oly szoros mint az ember torkának belső hézagja, hová a' görög ige láttatik-is czélozni, a' penig oly szoros hogy egy legyeczkénec nehéz által szorulni rajta, mert a' mint írjác, Adrianus Pápa egy légy miat fült-meg. Sőt hogy egy némely, egy ízál szörötske miat. Igen szoros hát ha tsak hajfál is meg-akad rajta. Tsak olyan mint a Tő foka. (t) Oly szoros hogy ezt igen keveffen talállyák-meg. (u) Sok tapogatással jut valaki arra, hogy ennek a' kapunac bé-menetelére való szoros hézagjára találhassó. Igyekeznecc ugyan, igyekeznecc, de ugyan tsak fókán el-ma-

(r) Joh. 14.
6.
Sid. 10.
19. 20.

(s) Joh. 14.
6.
Eph. 2. 7.
18. és 3. 12.
Tsel. 4. 12.

(t) Mar. 10.
25.
(u) Matth.
7. 14.

SERKENGETŐ SZÓZAT.

el-maradnac, mert né találhattya fel mint egy Sodomabéliec a Loth házának ajtaját. (x) Miért mondaszéc penig s' legyen, ily szoros ez az örök életnecc városának kapuja; majd alába' tanuságnac meg-erősítése alkalmatosságával meg fogjuk érteni. Most ezt jegyezzúc-meg: hogy egy szoval akarja jelenteni mely munkás terhes, s- nehéz dolog az idvőségnek és örök életnecc el-vitele. Láts'errül Szent Máthenál 19-ben hogy a' Tévénec könnyeb a' Tő fokon által menni mint idvezülni, &c. Most te-kéntsúc-meg leczkénknecc negyedie *punctum*: mely bé tisztúnc adattatic előnkben, tudni illic a' szoros kapu által való bé-menetel. *Igyekezettek bé-menni*. Minden tétova-való csapongást félre tévén, bé kel menni ez Istennek Városának szoros kapuján. Nem elég ez szoros kapuig el-menni, azon zörgetni, mellyet a' bolond szűzek-is mind el-követtek, de igen haszontalan; hanem ugyan belől kel abban menni, mint a' bölcs szűzec. (y) hogy ott osztán le-teleped-hessünk Abrahámmal, Isáákkal, s-minden Sz. Prófétákkal. (z) Igy mondgya másut is Idvezítőnc: Meny-bé a' te Uradnak örömeben. (c)

(x) Gen.
19. 11.
Lafiad A.
17. 23.

(y) Matth.
25.

(z) Matth.
8. Luc. 3.
7. 25. 29.

B

Nem jún

SERKENGETŐ SZÓZAT

(c) Matth.
25. 23.(d) Cap. 25
54. és 46.(e) Jel. 14.
13.

(c) Nem jún az az élet mi belénk, hanem nekünk kelabbá bé mennünk. A' felkes élet mi bennünk vagyon, de az örökéletben mi léfzünk. Az a Kérdés; mikor kel ezen a szoros kapun bé-mennünk? A' mi ez szoros kapu által való bé-menetelt illeti, annac az örök életnek tökéletes bírására nézve, léfzen amà közönléges itéletnek napján a' Biró Ur Jésus Christusnak végső s-utólló kegyelem szerént való *sententia*jánac ki-módása után: Mert így vagyon Sz. Máthénál (d) Akkor mond az Király azoknak a' kik jobb keze felől léfznek: Jertec-el én Atyamnac áldottai bírjátok az országot mely meg-készítettet nek-téc, évilágnac fundamentománac fel-vetése előtt. Es el-mennek az igazac az örök életre. A' mi *penig a' rész szerént való* bé-menetelt illeti, a' lelkekre nézve, léfzen kinek kinek oda való bé-meneteli, az idő szeri halál által: a' mint szent János bizonyította így szólván: Boldogok léfzen ez után az halottak, kik az Urban (az az, az Urért, az Ur hitiben, mint Urnak titkos tagjai) hálnac-meg: mert meg-nyugosznac az ő fát-fagoktul, és az ő tselekedetnek jutalma köve-ti őket. (e) Ezt mutattya a' Lázár példája: Meg-hala

SERKENGETŐ SZÓZAT.

17

hala a' Köldus, azt mondgya szent Lukás, és viteték az Angyaloktul az Abrahám kebelében, holott ő vigasztalást vött. (f) De a' mi ez szoros kapun való bé-menetelnek munkáját nézi, azt bezzeg ez életben kel véghez vinnünk, ezt a' járást it kel cselekednünk és el-végeznünk. Ugy penig hogy ez szoros kapun való szorongásunkban se jobbra, se balra ki ne lépünk: mert a' miképpen hogy, ha ki igen keskeny pal-lón indul-el, hogy valamely veszedelmes árkon, vagy mélységes vizen által akar menni, akar bal, s. akar jobb felől talállyon lábával a' palló kívül lépni, ugyan csak azon halálos veszedelemben esik.

Vajki keskeny út és szoros kapu ez, tsak mint egy tőnek a' foka olyan az ő üressége, azért akar jobbra, akar balra, akar *indefectu*, akar *in excessu* vétkezzél, hibállyon lábaid lépése, egészlen magad mozgatósa, ottan ki-cél az utból, odalafsan csel a' szoros kaputul. Ez utnak és kapunak penig alatta amaz nagy szélefsen és mélyen készítet Tophet vagyon, kiből oly tűz ég, mellyet az erős boszszu áló Istennek fuvallása gyujtott, mely mint a' kénkövel égő viznek folyása

(f) Luc. 16
22. és 25.
Tovább Luc
23. 43.
2. Cor. 5.
1. Phil. 1.
Cap. 23.

(*) Efa. 30. lyáfa. (x) melynek tüze soha meg nem aluszic
 és férgé meg nem hal. (g) s' ebben a' veszedel-
 mes árokban és tűznek tavában esnek, valakik
 ez keskeny utbúl és szoroskapu mellől el-tan-
 rodnak avagy el-mellőznek. Erre nézves ez o-
 kon neveztetűnc mi magunc, míg e' világi éle-
 tet éllyük jároknac, s' életűnc folyáapenig járá-
 nac, mellyel két dolog terjesztetieclönkben.
 A' szüntelenűl való mozgás, *motus*, s' abban va-
 ló serény és szorgalmatos vigyázat és gondvi-
 selés, mint a' ki igen veszedelmes helyen gyen-
 ge, keskeny, s'ima pallón ballagdogál, vagy tő-
 fokában fonalatakar vonni, nem tselekefszi azt,
 szem bé hunyva szunnyadozva elme felejtve, s'
 a' többi, úgy ittannál inkább: Látsad a' szent I-
 rásbéli helyeket, mellyec ezarántvaló tisztűnkert
 adgyac elönkbé, mellyekbém jároknac, s' éle-
 tűnk folyása egészlen járásnac neveztetie. *Jelen.*
 3. v. 4. Azt mondgya a' mennyei szózat: hogy a'
 Sardiébéliec fejer ruhába járnac. Sz: Pál is így ít
 (b) Mint nappal ékefsen járjunc másut penig azt
 állattya hogy hit által járunc. (i) Sőt ennek mód
 gyát is ki-fejezi mondván: Ez *regula* szerént
 járjunc, (k) mint világosságnak fiai úgy járja-
 tok (l)

(b) Rom.
 27. 13.
 (i) 2. Cor.
 5. 7.
 (c) Gal. 6.
 26.

(d) Meg-lásátok mi módon okkal járjatoc. (m) A'
 kik nem test szerént hanem lélek szerént járnak
 (n) Bé-rekefsztem mind ezeketazzal a' mit mód
 a' Bóls Salamon. (o) így intvén: Meg vizsgállyád
 a' te lábaidnak ősvényit, hogy minden te utaid
 állhatatosok legyenek; ne hajoly jobbra avagy bal-
 ra, fordíts el lábaidat a' gonosztul. Azt kérdem
 mikor léscen embernek e' világon való éle-
 tere nézve az a' járása, a' mely által a' szoros ka-
 pun mégyen bé? Akkor. *Elsőben*; A' mikor hit
 által él a' mint-szent Pál szol, mondván: Hit ál-
 tal járunk most. (p) másut is közel valót szól e-
 hez: Elek többé nem én, hanem él én bennem
 a' Christus, és a' mely életet most élek a' testben,
 az Isten Fiában való hit által élem (q) Mert a' hit
 az az eszköz, mellyel a' Christust ez kaput meg-
 fogjuk és az ő érdemét magunkra kaptsollyuk.
 Le-tészi az őrok életék utát szent Pál, mely a'
 Christus teste által szenteltetie, s' azt mondgya
 hogy hitnek bizonyos bizodalmaival járjunc
 eze, *Sid. 10. v. 20. 22. Másodszor*; Akkor, a' mikor
 reménység által él. Hallgye Sz. Pál reménység ál-
 tal tartatunk meg (r) Mertez által tartjuk a'
 mi idvétségűnkert, midőn mi ideáláa' nya-
 valyáságoknac mélségeben fetren-gűnc,

(d) Eph. 5.
 7. 8.
 (m) 1. 15.
 (n) Rom.
 8. 1.
 (o) Pro. 4.
 26. 27.

(p) 1. Cor.
 5. 7. 7.

(q) Gal. 2.
 7. 20.

(r) Rom.
 8. 24.

14. SERKENGETŐ SZÓZAT.

gunc, s- az idvelség pedig az égben tartatic,
Pfal. 130. v. 1. 1. Pet. 1. 4. Colofs. 2. v. 3. 4. Ez ama
 bódog reménység mely meg nem szégyenit so-
 ha, (s) Ugy mint a' mi lelkünknek bátorfágos és
 erős vasínátskája, mely bé. mégyen mind az o-
 kig, mellyek a' kárpiton belől vadnak. Hová a'
 mi előttünk járó mi érettünk bé. ment tudni il-
 lik, a' Jépus. (t)

(s) Rom.
 5. 7. 5.

(t) Sid. 6.
 19. 7. 20.

(u) Azonin
 dularlégyé
 bennetek
 mely volt
 a' Christus
 ban.

Phil. 2. 5.

(x) Rom.
 8. 7. 29.

(y) 1. Pet.
 4. 7. 21.

Harmadszor; Akkor mikor a' Christus Jépus-
 nak ki az örök életnek kapuja s- uttya példája
 szerént-él; (u) Az ő példája szerént való élet pe-
 nig kettőben áll. Elsőben, a' kereszttben. Ma-
 sodszor, a' szentségben. Ezek szerént lészünk
 az Isten Fiának ábrázattához hasonlók, az I-
 stennek örök válastása szerént, a' mint szent Pál
 tanit. (x) A' mi a' kereszttet és szenvedést nézi.
 arról igen szépen tanit a' szent Péter, így irván:
 Erre hivattattatok, mert a' Christus szenvedet ti
 érettetek, tinéktek példát hagyva, hogy az ő nyő-
 dokat követnétek. (y) hogy pedig e' féle szeny-
 vedések legyenek azok, mellyeknek viselése alatt
 az örök élet szoros kapujában való járást tsele-
 kedgye az ember, meg-tetzi a' szent Pálnak

amé

SERKENGETŐ SZÓZAT.

15

amé mondasából: Bé kell szűgsegefsen Meny
 országban menni, de a' fok nyomorúságok ál-
 tal (z) s- maga-is ez örök életnek kapuja ezent
 erősi. Midőn így szol: Boldogok lésttek mi-
 koron titeket szidalmaznak, haborgatnak, és
 minden gonosz hazugságot mondanak ti elle-
 netek én érettem. Eörüllyetek és örvendezze-
 tek: mért a' ti jutalmatok bőféges menyben. (a) (a) Matthe
 Hasonlatosképpen a' mi ez életnek szentléget
 nézi, abban-is Christus példáját követőknek
 kell lenniük, a' mint maga kívánnya, mondván:
 Vegyétek fel az én igámat, és tanuljátok én tú-
 lem hogy én szelid és alázatos vagyok. (b) Ez az (b) Matthe
 Uj embernek fel-öltözése, mely Isten szerént
 teremtetett az igazságra és a' valóságos szent
 életre, mellynek ujzulása vagyon annak ábrázat
 tyához illendő ésméretben, a' ki teremtetette azt
 (c) Ez szentség által való járás, hogy az örök é- Eph. 4. 24.
 letre való bé menetel legyen az szoros kapun. Coll. 3. 10.
 Meg-tetzi a' szent Péternek tanításából, (d) ki (d) 1. Pet.
 midőn fok jóságos tselekedeteket számlált vol- 7. 5-11.
 na elől, és azoknak el-követésére való intést le-
 tette, ezt veti utánna: Mert ilyen módon adatik
 méktek bőféggel, a' mi Urunknak és meg-tartó-
 Jépus

Jesus Christusúknak örök országába való bemenetel. Szent Pál-is igen szépen szol ehhez, mondván: Kőveférétek a' békeféget mindenekkel, és a' szent életet, mely nélkül senki az Urat nem láthatta, (e) Ez ám amà bölts szűzek világoskodó lámpások mellyeket a' kik kepekben viselnek, nem záratnak kívül a' szoros kapun, hanem b' b'otsáttatnak s- mennek a' vő legénnyel az örökké való titkos lelki lakodalomban, és ágyas házban, *Matth. 25. Psál. 45.* és maradnak mind örökké az Urral, *1. Thes. 4.* Talám többeket is mulatánk kelletténél ez negyedik csikkely ke környül, azért azt ebben hagyván, látsuk vagy két szóval az *Eördök*, és utolsó *punctomot*, a' mely azt adgya előnkben, miképpen s- mimodó kellecsék a' mi b'emenetelünkben való munkánkat véghez vinnünk. *Consendite*, igyekezzetek azt mondgya. Nem elég azt tsak akarni, kívánni, affelől beszélgetni, értekezni, valamint tudni akar mely mozgással, vonakodva, immel ámmal, mint valamely közbévetet dolgot tselekedni, s- működni, hanem tsak ugya valobá rájta kel lenni, mind kézzel lábbal, tereftől lelkeftől, azaz; égeszle valamik vagyunk, midé erőnkől, tchet.

(e) Sid. 13.
4. 14.
Lásd R6.
14. 17.
18. 19.
Matth. 5.

fegűnkől. Hallyuk Sz: Pétert, ki így int: Minden tellyes igyekezeteket erre reá vessétek, (d) Gondollyunk egy halálra meg-sententiáztatott ébert, ki ha valamely szoros hasadékot találhat vagy valamely kis lyukat a' hol s- melly által irányozhatta hogy halál alól szabadithatta fejét, mely igen meg-erölteti minden erejével, tehetségével úgy mozgatta magát, hogy ha minden köntőse le- szakadoz-is rula, büre lehámlik, teste meg- szakadoz, vére ki-foly-is, de tsac szabadithassa halál alól fejét, azzal semmit nem gondol, tsac által verdődik a' hasadékon vagy szoros lyukon, alá ereszkedic ugric, nagy magas helyekről. Mitsoda az ember, hanem halálnac árnyékában ülő. Eördög töriben nyavalygó és örök halálnac félelmében vettetet fogoly, (e) kiknec ezekből s- ezek által való meg szabadulására nints más mód, út, eszkö, alkalmatóság, hanem tsak ennek a' szoros kapunac hézagja s- üregje, a' mint fellyeb meg-ertőc, tsak olyan, mint az ember torkánac hézagja, mellyen egy légy, egy haj szál-is meg-fojtása megakad tsac mint Tő fők. Tehát ha ezen által akarunk bujni, tsak valoban reá kel minden tchet.

(d) Matth.
4. 16.
2. Tim. 2.
1. 26.
Afr. 26. 7.
18.
Sid. 2. 15.

18 *SERKENGETŐ SZÓZAT.*

tehetőségünket vetni. Meg-gődolván azt-ishogy az ő belől örök élet vagyó, az ő kívül pedig örök halás-még a' mi né utolsób igé szerény ellenségek vadnak úzóbé utánnunk. Az ördög mint fivő rivó Orozslá, fűt siet utannúkhogy e' szoros kapun való szorongásunkból vízfűzáránthasson éshétszerte ártalmassab őrizeti, győtrése alá foglalhasson. Mesterfeggel-is ravaszkodik pedig utánnunk; most a' világgal arany almát hányat utunkban, hogy azon kapdosván, a' mulatozás közben hátul érjen, vagy a' szoros kapunak a' mi kis Tő fokni öreg hasádkja volt-is, az-is be-zároltassék, mint a' bolond szűzek előtt s-igy kívül rekesztethessen, halálban ejthessen. Néha job felől ellenünk botsáttya a' testi bátorfágot, hogy szunnyadozván maga konkolyát el-hintse, sziveket meg-nehezítse étellel itallal. Ruhákban való bujálkodásokkal, világi szorgalmatosságokkal, minden testnek kívánsága szerént való bűnökkel, poenitentia tartásnak reménfége alatt való szűnek meg-keményedéssel, mint amaz gazdagokat körül láthatz az Evangelistáknál. (f) Es ily el-érkezvén az Úrnak napja, kitől mint egy törtől örök veszedelemre környül fogat-

(f) Luc.
12. és 16.
és 21.

SERKENGETŐ SZÓZAT. 19

fogattatnak és meg-háloltatnak. Bal felől vízfén Fariszausi szentségben, igazságban való bizakodást, a' hit reménfég, igaz meg-térés felől megtsaló, s-el hitető *presumptiot*, *hypocryst*, biztat hogy te igaz hitű ember légy igen jámbor Isten felől mások felet szentebb, igazabb, &c. Mind addig míg egyszer a' maga idejében le rántya áll orcsádat, s-tapasztalod magadat minden hit és világosság szentség nélkül valonak lenni, mint a' Laodiceabeli Angyal. (g) szegyennek vakkak, koldusnak, mezíteleknek és a' bolond szűzek lámpásodot minden olaj nélkül, s-akkor jaj s-meg jaj még ezekre szert térsz, belől be-zárodik a' szoros kapu. (h) Igyekezzel bár aztán, de héjában (i) kel hát itt a' tellyes igyekezet.

(g) Apoc.
3.

(h) Matth.
26.
(i) Luc. 13.
v. 24. 28.
a' vers elején.

Légyen ez mostani Tanúságul.

Nehéz és igen terhes dolog üdvözülni, sőt a' mennél jobb, gyönyörűsege sebb, hasznosabb, méltóságosabb az örök élet, annál munkásabb, terhesebb, nehezebb annak el-vétele, a' közmondás szerént. *Difficilia quæ pulchra*, vízfönt, quæ ardua sunt, &c. necessaria contentionem nostram & operam nostrā summam postulant. E' tanúságnac igazsága leczkénkben mint

20 **SERKENGETŐ SZÓZAT.**

három oszlopokkal meg-mozdúlhatatlanul fen tartatik. *Elsőben*; mert a' mely kapun az örök életre bé-kel menni, az a kapu szorosnac mondatik; oly szorosnac pedig, minémű a Tő foka. (m) az sem semmi ugyan. De nagyobb ez, hogy a Tő fokon, könnyebben által mehet a Teve, s-ellenben nehezebben idvezül az ember, s-kiváltképpen a gazdag. Oly szoros kapu ez, a mint fellyeb értők, mint az ember torkának belső hézagja, az pedig csak olyan, hogy egy legyecské, vagy a mi kissé, egy haj-szalacska meg-akadhat úgy rajta, hogy az embernek meg-keltyen miatta halnia. Igen szoros tehát a hol egy légy s-hajszál el nem férhet, hanem halálósan meg-akad.

Másodszor; az örök életre való bé-menettel szüntelenül való mozgást, járást kíván, és minden meg-szűnés nélkül való futást. Egyéb külső uton-járók, bé-térhetnek utokból városokban, falukban, vendég-fogadó házokban, le-ülhetnek az út-felen; pihenhetnek árnyékos-helyeken, állhatnak, ülhetnek; &c. Itt semmi é-féle nem lehet, hanem valamint az nap az Egen szüntelenül való mozgásban vagyon: Igy az lelki

SERKENGETŐ SZÓZAT.

21

lelki uton való járásban csak meg-kivántatik ez szüntelenül való mozgás, járás. Mert itt nem úgy vagyon a dolog, mint a külső úti járásban: 1. Ha ott az ember le-ül, eszik, iszik, pihenést viszen, ereje ujjul, tovább való járásra alkalmatosbá tétetik: Itt nem úgy, hanem az ember terheltetik nehezítettik, fáraztatik. (n) 1. Ha eléb nem megyen is a' külső uton járó, elég hogy hátráb sem nyomódik utában, hanem a mely határban le-ült pihent, fel kelvén uti járását ugyan ott kezdi-el ahol el-hatta: Itt pedig nem úgy vagyon hanem igen sok héja esik annak me-netelben való munkának, és a' mely határban meg-kezdet szűnni, felette igen me-szfe-hátra vettetett: Mert embernek a' jutul való meg-szűnés nem lehet más képpen, hanem mingyárt az ellenkező bűnökre való maga adáfanak kellenni. Innen vagyon efféle intése az Isten lélkének példának okáért, az Ephesusbéli gyülekezet ellen. Vagyon ellened való mondaom, mert a' te első szeretetedet el-hadtad. Emlkezzél meg azért honnét estél-ki mert a' te első szeretetedet el-hadtad. Emlkezzél meg azért honnét estél-ki és térj meg és az elébbeni tselekedeteket tse-

(n) Pál.
38.
Matth. 23
Luc. 21.

22 *SERKENGETŐ SZÓZAT,*(e) Apoc.
2. 7. 4. 5.(p) 2. Tim
25.(q) 1. Cor
9. 7. 24.(r) Exod.
10. 7. 26.

lekedgyed, ahol nem miveled, hamar el-jövök
ellened, és a' te gyertya-tartodat helyéből ki-ve-
tem, ha meg nem térrendsz. (e) Láttuk itt a'
lelki mozgásban való meg-szűnés, a' jonak el-
hagyása, ez penig a' jutul való meg-szűnés ki-éle-
se embernek abbul az utbul, és oly mefsze való
hátra nyomulása, s-más utra való fordulása, a'
honnan igen munkás viszsza térésnek kel lenni,
oda a' honnan ki-éset, a' Tufakodonak, hogy jól
tufakodhassék s-győzedelmeskedhessék, nem
lehet meg-szűnni, hanem mind végig forgatni
kel magát, az Apostolnak a' mondása szerént.
Hogy ha tufakodik-is valaki, nem koronázta-
tik-meg külföldben, hanem ha igazán tufakodik
(p) A' Pállya futó, hanem ha el-akarja vészteni
a' célban bé-tétet jutalmat, de nem szűnhetik
meg a' futástól, a' mint az Apostol szól: Ugyfuf-
latok hogy a' jutalmat el-vegyétek. (q) mert
futhatnac valakik, de nem vésznek jutalmat.
Azt mondgya vala Móses Farahonak (mikor
mondaná, hogy magok el-mennyenek az Isten-
nek áldozni, de az ő műkájokat el-hadják, ne vi-
gyék-el magokkal) (r) a' marhánkat-is el-visz-
szuk, egy köröm sem marad-el. Az idvesség-
nek utá-

SERKENGETŐ SZÓZAT. 23

nek utában meg-indult embernek tsak ugy kel
járni, hogy tsak mint egy köröm annyira való
idő s-alkalmátosság-is a' lelki hivalkodásra, bűn-
nek tselekedetire nem engedtetetik a' testnek,
világnak, ördögnek. Nem szabad ebből az ut-
bul viszsza kívánni; miképpen az Izrael né-
pe az Egyptombéli Dinnyékre, hagymákra, &c.
(s) Nem szabad ennek az ekének szarvára visz-
sza nézni, hanem mindeneket ugy kel háta mé-
g venni, hogy az örökké való feledékenységből
jöjenek. El-kel felekezni az ő Atya házára, és
szüntelenül az Ur előtt járni, (t) mint Enoch. (u)
Harmadszor; minden tellyes igekezet kíván-
tatik *Contendite*. Igyekeztek; minden tellyes
igyekezeteket erre reá vésétek. (x) olvassuk
hogy David az Ur Ládája előtt minden erejé-
bűltántzolt (y) Tellyes szibul, tellyes lélekből
minden rehetégből kel itt-is ez járaft véghez
vinni. (z)

Ez mi leczkénken kívül emlétek némely
helyeire a' szent írásnak. *Elsőben-is az a' mi va-
gyon Szent Máthénál*, ki által így hozatnak-bé
Urunk szavai, (a) A' mennyeknek országán erő-
szakot téstnek, és az erősek kapják azt mint
vala-

(s) Num.
11. 7. 5.
Phil. 3. 7.
19.
Luc. 9. 7.
62.
Psal. 49.
(t) Gen
13.
(u) Cap. 5.(x) 2. Pet.
1. 7. 5.(y) 2. Sana.
2.(z) Matth.
22.(a) Matth.
21.

24 SERKENGETŐ SZÓZAT.

valamely erős fegyveresek őrizetek alatt való háznak bírására, s- abban való prädának elnyeréséhez, erőszak tétel kel, s- az erősek veszik azt el kik sok munkát, fáradságot, s- végig való tusakodást viselnek. Így az örök életet, nehéz, terhes, fáradságos munka által nyerheti-el. *Továbbá Szent Péter is állatya ezen dolgot, így szólván. Az igaz-is csak alig tartatik-meg, (c) nem mondgya ugyan hogy el veszhet, mert az lehetetlen, mivel a' mint maga mondja Isten hatalmával őriztetnek hitnek általa. Meg-tartatnak tehát, de csak alig az az, igen nehezen sok munka, fáradság által. Ez-is ide járula' mit Idvezítőnk mondott. d) Hogy még azok-is a' kik akarnának bémenni az örök életre nem mehetnek-bé; Mert sokan igyekeznek bémenni, de nem mehetnek. Holot azért mit vár (ki tetzik innen) a' kik bémennének az örök életre ezeknél jób munkát kel véghez vinni. Ezeknek igaságoknál fellyeb kel bővölködni. (e) Igaz dolog pedig hogy a' kik akarnának bémenni s- nem mehetnek. Lásd a' bolond szüzeket! és amà vég képpen kárhóztató sententia ellen tselekedőket. (f) Es amà Zorgetőket szent Lukatsnál.*

(b) 1. Pet. 4. 7. 18..

(c) Cap. 1. 7. 5.

(d) Luc. 13. 24.

(e) Matth. 23. 7. 5.

(f) Ugyan ott. 7. 44. és Cap. 7. 21. 22.

Vége.

SERKENGETŐ SZÓZAT. 25

Végezetre, azt kérdelem; mire való az ilyen intések, hanem hogy oly munkás az idvesség a' mint én állatom, példának okáért. A' ki ál, meg-lásza hogy el ne cseék. Ne fuvalkodgyál fel hanem fély, Rom. 11. 20.

Félelemmel rettegéssel munkálkodgyátok a' ti idvességeket, *Phil. 2. 12.* Járj én előttem szüntelenül és légy tökéletes. *Teremt. 17. 21. 22.* Feddetik a' hivalkodás a' szőlő kívül piaczon henyelőkben. *Matth. 20. 6.* Dicsértetnek, s- nyugodalommal jutalmaztatnak az Tálentommal hiven kereskedők. O mely igen meg-fedtetnek s- büntettetnek a' rest, tunya, henyelő talantomot el-ásó szolgák. *Matth. 25.*

De ezeket abba hagyván; Allatom még-is, néhány dolgokkal az idvességnek s- örök életnek el-vételében való munkának nehéz és terhes voltát, mellyek a' fel-tett tanuságnak megannyi okai lehetnek.

Elsőben azokra a' dolgokra nézve, a' mellyekettanálnunk és tudnunk kell; a' mellyekben minékünk ismeretünknek cognitionknak kell lenni; az pedig ne legyen csak speculativa vagy Theoretica, hanem Practica, a mint a Scholák szól.

D

26 *SERKENGETŐ SZÓZAT.*

lák szólanak. Tanításnak okáért vegyük rendben a' dolgot; Idvezitőnk tanítása, hogy az örök élet ál Isteni ismeretben. (g) hogy ez ismeret meg-légyen, szükséges a' bölcsesség. (h) Ez a' bölcsesség pedig igen mélyen vagyon el-rejtve. (i) Mondatik ez oly el-rejtetet bölcsességnek, mellyet ez világi bölcsék közzül egy-is nem tudot. (k) Bizonyos-is; mert a' lelkes ember nem foghattya-meg azokat mellyek az Istennek lelkéje. (l) Vajki fokot kel tanulni s-tudni az idvezülendő embernek. Azt véllyük-é hogy az szent írásokat, ily nagy könyvet héjában iratot légyen az Isten? meg se gondold. Nem kel abban egy punctumocskának el-múlni. (m) Mindenek a' mi hasznunkra, tanúságunkra irattattac meg. (n) Kel hát mindenekben ismeretünknek lenni. De ha tellyes életünkben mind tanúlluk-is az szent írásokat, (à mint hogy ugy-is kel lenni) még-is ha igazat akarunc mondani, tsak arra kel ki-fakadnúc, a' mint egy ember panaszolkodot mondván: *O quantum est quod nescimus!* Innen vagyon ez hogy Dávid sürűen ottan ottá fel-emelt szóval kiáltja. *Doceme.* (o) Szent Pál-is escedzie hogy az Isten adgyon értelem-

(g) Joh.

17. 3.

(h) Colof.

4. 5.

(i) Prov.

2. 7. 1. 2.

(k) 1. Cor.

2. 7. 7. 8.

(l) 1. Cor.

2. 7. 14.

(m) Matth.

5. 7. 18.

(n) 2. Tim.

3. 19. 7. 17.

Rom. 15.

7. 4.

(o) Pál.

243. 7. 10.

& passim.

SERKENGETŐ SZÓZAT.

27

telemnek, bölcsességnek, jelentéssnek lelkét, és az elmének meg-világosított szemét az Ephesumbélieknek, hogy láthassák az Isten dicsőséges kegyelmességének gazdagságának szélsőségét, mélységét magosságot, (p) O nehéz hát idvezülni és igen munkás dolog azokra nézve a' mellyeket tudnunc kel: Mert tudnunc kel elsőben magunkat, tudnunc kel másodszor az Istent. De mind ezekre kicsoda alkalmas a' mint szent Pál szól? De ezt ebben haván rövidségnek okáért lássuk más okát-is.

Másodszor; Nehéz és munkás az idveffég azokra a' dolgokra nézve, a' mellyeket hínunc kel. Az örök Istennek ki-merithetetlen nagy titkai, példának-okáért: Hogy egy légyen az Isten állatryában, de három meg-kü-lömböztetett személyek. Az Istenségben lévő második személynek az Isten Fiának meg-testesülése. A' testnek fel-támadása. Az Ujjá-születés s-a' többi: ó melly igen fellyül-múllýac mind ezek a' természetet, és a' mi elménket. Látrýuk ezekben, s-másokbana' fok villongáfokat, szakadáfokat, vetélkedéseket, versengéseket, az egy Isten meg-mondhatója, s-akar ki-

(p) Ephes.
1. 7. 27. &
2. 8. & passim.

28 SERKENGETŐ SZÓZAT.

nek is, ha ugyan figyelmeztetesen fontolgattya a hiendő dolgokat, melly nagy és munkás fáradságra való *materiák* legyenek, könnyű fel-találni, ugy hogy a' fok szakadáfoc között majd alig tudgyuc mellyec legyenec az el-hivésre való dolgok. Annál-is inkább, mert mi természet-szerént hihetlenségre vagyunc hajlandóc. A' mi hitünk gyakorta csak olyan mint a' Sz. Thamáse, tudni-illik: hiszszük azokat a' mellyeket látunk, kézzel illethetűnc, ujjainkat reá vethet-
 (g) *Joh. 20. 7. 25.* tyűc, (q) másképpen nem hihetűnc. Az el-hiendő dolgoc titkoknac, s-még nagy titkoknac neveztetnec sz. Páltúl. (r) A' mi emlékezetűnk-bé és értelműnk-bé, értetlenség, sőt tudatlanságnac el-bámulása, miképpé a' szem-fény nec homályodása szokott lenni, ha mikor a' maga erejében ragyogó napra függesztetec. Hallyuk Sz. Pált, (mi-is mit mondhatunc egyebet) ki így szól: Szeme előtt s-elméjében forgatván az el-hijendő dolgoknac titkait: O Istennek bőltcségénec és tudományánac mélységes gazdagsá-gi, melly igen meg-tudhatatlanoc az ő itéleti, és végere-mehetetlenec az ő utai. Mert ki mehetet végére az Isten akarattyánac, vagy ki vólt né-

ki ta-

SERKENGETŐ SZÓZAT. 29

ki tanátsoffa? Itt penig igen meg kell abban-is magunkat cizmellenűnc, hogy a' meg-igazító s-üdvezítő igaz hit sokkal terheseb és nehezeb az ő valóságában s-tisztiben, mint sem a' histo-ria-szerént-való hit. Hallyuc Szent Pált: Mi prädikálljuk, így szol, a' meg-felzittett Chri-stust, a' Sidóknac botráncokzált, a' Görögök nec penig bolondságot. (s) Hinni tudni-illik Isten-ben, mikor büntet, menydörgő-képpen fenyeget, öldököl, hogy a' mikor, öl, vér, haragszic, s-a' többi, akkor szerezsen, akkor akarja javunkat, a' mint Szent Pál szol. (t)

(s) 1. Cor. 1. 7. 23.

Harmadszor; Munkás, terhes, és igen ne-héz még-is üdvezűlni a' meg-cselekedendő dol-gokra nézve, példának-okáért:

(t) Rom. 8. 7. 28.

Elsőben; Ez ideiglen meg-cselekedet dol-gainkat meg-firatni Isten-szerént-való bánattal, arrúl poenitentiát tartani, a' mint szol Sz. Pál. (u) Az az. I. Mi magunkat meg-próbálni. O melly nehéz ez! Mert a' szív mindenec felett család a' Jeremiás mondása szerént. (x) II. Mi magunkat meg-itélni, és kárhoztatni, (y) jóllehet ennec csak meg kell lenni, ha a' magunc javát akarjuc, és az Isten itéletit el-kerűlni. (z)

(u) 1. Cor. 7. 7. 10. 11.

(x) Jerem. 17. 10. 11.
(y) Példás 16. 7. 2.

(z) 1. Cor. 11. 7. 31.

D 3.

III.

III. Meñél kedveseb és szerelmeoseb vétkeinc, azokat meg-gyűlölni, azokon bánkodni, s-szomorkodni. IV. Jobb kezünket el-vágni, szomunket ki-vájni, lelki öldöklés-szerént magunkat meg-tagadni, mellyec igen meg-is kívántatnac. (a) V. Szeretseni feketeségünket fejéredéfig le-mosni, ütközetre el-készitet derczeg lóhoz hasonló, elméncs-indulatunc bűnre való rohanását *reformálni*, s-meg-jobbítani.

(a) Matth.
9.
Col. 3. 5.
Matth. 16.
24.
Jer. 13. 7.
23.

Másodszor; Azokban semmit meg nem tselekedni, a' mellyec meg-bánásra és meg-síratásra-valók lehetnénc. (b) Hanem ellenben mértékletesen, igazán, kegyesen élni. (c) Megengesztelhetetlen ellenséginket szeretni, nekik jót kívánni, vétkeket meg-engedni. (d) Minden mi hivatal-szerént-való tisztünket, Istennünkre, s-az emberekre nézve, tellyes minden mi tehetségünköl tselekedni, azt pedig, *tisztán, sincerè, efzesen, bölcsen, prudenter; szabad-akarat-
tal, spontaneè; vig-kedvel, alacriter; alázatosan, végig, Constantér*; s-még pedig a' leg-rofszab és bódogtalannab üdöben s-állapotban: hogy igazán így szolhass szent Pállal: (e) Kitsodá szakaszt-el minket a' Christus szerelmétül, nyo-

(f) Rom.
8. 7. 35.
86. 37.

morga-

morgatás-é, szorongató keserűség-é, öldözés-é, meztelenség-é, veszedelem-é, fegyver-é? Mint meg-vagyon írva: Te éretted minden-napon meg-öldettetűnc; és olyanoc vagyunc, mint a' mészárszékre való juhok. Sőt inkább mind ezekben diadalmasoknál fellyeb valóok vagyunk, az általa' ki minket szeretet. O bizony keskeny a' Menyország útja s-szoros, s-igen szoros a' kapuja. Vaj ki terhes munkák ezek, annyira, hogy sokaknak lehetetlennek-is lázik ez, nem csak nehéznec, úgy hogy mikor ezek hallýac, hogy el-kellestec követni mind ezeket, ha kik az szoros kapun be akarnának menni, fel-kiálnac, s-így szolnac: (f) *Durus est hic sermo*, s-ottan sokan viszfá-térnec a' szoros kapu uttyából.

(f) Joh. 5.
7. 60. 66.
Matt. 2. 7.
19. 20. &
19. 7. 22.

Negyedszer; azok sem utólsóbbac leg-kiseb nehéztésére vadnak az idvétségnc el-vételére igyekező embernec, a' mellyeket a' Christusért, az igazságért, a' jó lelki isméreretért kell szenyvedni és el-viselni. Sokak az igazaknac gonoszai ugy tanít David. (g) Es mindenknec a' kik szentül akarnac élni a' Christus Jésuban, háboruságot szenyvednec, a' mint szent Pál írta. (h) Sőt ugyan a' szenyvedésre hivattatnac, azt

(g) Pálus.
34. 7. 20.

(h) 1. Tim.
3. 7. 12.

(i) 1. Pet. azt mondgya szent Péter. (i) Ugy pedig, hogy mind *in ingressu, progressu, usque ad finem*, kezdésben mikor először ki belép az szennyvedések-nec utában, eléb eléb való folyamattában, végig minden *el-rémülés, tántorodás, kezeinek leeresztése, térdeinek reszketése nélkül, bekeséges-tűrés-sel, esendés alázatossággal, kész szível, telki szent dicselkedéssel, alhatatossan, bála-adással, élete megjobbitásával, hűvebben, serényebben, keresztényi tisztben való el-járásával, alhatatos reménységgel való várakozással és minden képpen az egy Istennek áldot akarattján való meg-nyugodással, elégedéssel. Férre tévén tellyességgel minden becselenséget, zugolodást, tilalmas öszközhöz való folyamodást, &c. Ki ki csak szennyvedgye, valaki a szoros kapun az életre be akar menni. Sőt annak nem csak tolrálni viselni kell a reá vetett keresztet, hanem, & tollere magának is fel kell venni. Mert nem csak arra hivatattatunc hogy visellyűc, hanem az is parancsoltatic, hogy magunk vegyűk-fel.*

(k) Miképpen a Mosefről szol szent Pál, (l) mondván: Hitnek általa nem akart Moses mikor immár öreg volna Farahó leányának fiának hivatattatni: Mivel hogy azt választá magának, hogy

(i) Luc.
21. 7. 23.
(l) Sidok.
21. 7. 24.
& seqq.

hogy az Isten népével edgyütt nyomoruságokkal illetetnéc, hogy nem mint a bűnnec ideig való hasznával élne; Ugy mint ki nagyobb gazdaságoknak itélné lenni a Christusért való gyalázatot, hogy nem mint az Egyiptombélieknek kénsteket. Mert néz vala a jutalomnac fizetésére. Szép példa, de ritka. Nagy kő ez, az szoros kapuban mellyet fokban látván, mint sem emelgetnéc inkább hátra állanac, mint az időszéri hirtűek. (m) Némellyec emelgetése alatt meg-szakadnac. Mint egy Demas s-többek is. (n) E' feléktől ma-is nem üres ez világ, mert vadnac olyanoc, kik valami fa, arany, &c. Materiából való keresztel dicsekednec s-nyakokon viselic, de azonban még Ecclesiájoknak ismértető czimeréül is a többi között, ez világ szerént való pompás dicsőséget, s-külső s-testi boldogságos állapotot választottac. Nem szennyvedhet illyet az keskeny út és szoros kapu. Az széles kapunac és tágas útnac inkább ez tulajdona.

(m) Mat.
13. 7. 20.
21.
(n) 2. Tim.
4. 7. 10.

Eddőször; Vajki fok s-nehéz harcokban s-tuszkodásokban kell foglalatostodni az szoros kapun be-menni igyekezőknek, mellyek-is
E nem

34 *SERKENGETŐ SZÓZAT.*

nem kevésbé terhelic és nehezitic ez aránt az id-
vefégnec dolgát. Sokak az ellenségeg. *Belől*
a' rest, melly szüntelenül a' lélek ellen tufako-
dik, a' mi rendeletlen kívánságinc, mellyektől,
menyi panasz a' Szentektől, menyi bizonság té-
tel a' Szent Lélektől, tellyes ezzel a' Sz. Irás. (o)
Kivül. Ez világ és annac szem-fényvesztő győ-
nyörűségi. (p) Annak gonosz kíszt, s-példát
szolgálató Fiai. Kik meg annyi botránkozta-
táfnac kővei. Minden eretnekec, s-eretneksé-
géc, fok külömb-külobmb-féle tántorgató sza-
kadáloc, számtalan sok *Tyrannusoc*, öldöklőc,
persecutoroc. Minémű állapotokról láthatni Sz.
Máthénál tizedikben. Az Apostoloc tseleked-
tekről irott könyvben. Sok részeiben a' Menyei
jelenésről irott könyvnek-is. A' Sátán, cz nagy
hatalmas, erős, ezer mesterségű ellenség (q) ki
mint a' sívó rivó Oroszlyán körül jár hogy va-
lakiket az szoros kapu közzül vízfíza-rántván
hétzferte nagyobb prádájává tehetné, mint sem
volt valaha. Hallyuc Szent Pált: (r) Nintsen
nékűnc, azt mondgya, tufakodáfun a' vér és
rest ellen, hanem a' birodalmoc ellen, hatalma-
ságoc ellen, cz világnac Urai ellen, cz életnec
setétsé-

(o) Rom. 7.
7. 14-24.
Gal. 5. 17.
2. Pet. 2.
7. 11.
(p) 1. Joh.
3. 7. 15. 16.

(q) 1. Pet.
5. 7. 8.

(r) Eph. 6.
7. 12.

SERKENGETŐ SZÓZAT. 35

setétségnec vezéri ellen, a' lelki gonofzságoc
ellen, mellyec a' magafságba vadnac. Ezek ellen
szüntelenül feg'verbé fel öltöztetteknek kel len-
nec a' kik a' szoros kapu bé akarnac győzedel-
meskedéssel meñi. Mert oda tsak az jól vitézke-
dőc, s-győzedelmeskedőc bortsáttatnac bé. (s)
Ez okon téfzen igen sürű intést a' Szent Pál: (t)
öltözzétek-fel az Istennek minden fegyverét,
hogy meg-álhassátoc az ördögnek álnokfági el-
len. Vízont; Annak-okáért vegyétek-fel az
Istennek minden fegyverit, hogy ellene álhas-
tóc az veszedelmes üdőkben, és mindeneket el-
végezvén meg-álhassátoc. Allyanac azért a' ti
derekaitoc bé-ővedzvén igaz mondással, és
fel-öltözvén az igazságnac mely vasában. A' ti
lábaitokat a' békefégnec Evangeliománac ké-
születivel meg-saruzván. Annak-felette a' hit-
nec paífsát fel-vévén, &c. A' Táborozó vité-
zeknec akkor nagyon nagyob vigyázásoc, ak-
kor kell inkább serénkednec, fegyverekben fel-
öltözve lennec, a' mikor az ellenség rendelt se-
regekben szem-közben mégyen vélec. Így va-
gyon az idvefégnec utában az szoros kapu felé
indult keresztyén embernek dolga, ki mikor

(s) 2. Tim.
2. 7. 5.
Apoc. 3. 7.
& passim
(t) Eph. 6.
7. 11. 13.
14. seqq.

36. SERKENGETŐ SZÓZAT.

egyszer ez uton való járásra adta magát, már ez soha, magát legeltető, s-henyélfre való quartélyra vízfűz nem térhet, mint az előtt az bűnec széles utában mig volt, meg-lehetet. A' külső vitézec nem mindenkor állanac-ki harczra rendelt feregben, s-fegyverben, néha quartélyoznac, s-ha táboroznak-is le-tehetic fegyvereket, sákmányolhatnak. De itt semmi nem lehet efféle, mert az ellenség szüntelen rendelt feregekben kin áll, nints helye a bűnec párnáján való heverésnek, s-à többi; tsak egy szempillantásig-is nem bátorságos a vigyázatlanság. A' mint Idvezítőnc int: Vigyázzatoc azért, és imádkozzatoc minden időben. A' külső vitézec ha jól meg-veric ellenségeket, pihenést vesz-nec; Itt ugy nints. Ha egy, s-más dologban vízfűz-vered a Sátánt, azzal meg nem szűnic azon szempillantásban, újjab útközetet késért. Ha rékozlová nem tehetet, fősvénnyé téfzen, ha testi bátorságra nem vonhatot, lelki kevélyé téfzen. Mind két kézre meg-forgattya az embert, ugy hogy, ha *in excessu* nem vétkeztetheti, ugyan vétkezteti *in defectu*. Néha az Istenben az irgalmaságot igen magasztallja, az igazságot

SERKENGETŐ SZÓZAT.

37

ságot kitsinyíti, hogy annac reménsége alatt bűnben ejtsen. Néha az irgalmaságot alázza, s-az igazságot maga erejében ki-fejezi, hogy kétségben ejtsen, &c. A' külső ellenséggel, addig veszekednec, hogy valamikor akkor őszve-békélnec s-barátságoson edgyütt társalkodnac. Itt nem lehet, hogy valaha *armistitium* legyen, annál inkább békelesség szerzés, hanem örökkévaló őszve-békéllhetetlen ellenkezés. Ha pedig valaki ezzel kezert fog békelességnek fejében, arra ugyan ő kész, s-vele is lesz lakása. De jaj annac az embernek, a' ki a Sátánnal való lakásra jut. Jobb volt volna annac soha nem születni. Jobb volt volna annac az igazságot meg nem ismerni, mint sem az igazságnac ismereti után ujobban magát ez lelki erős, fegyvercsnek igája, Uralkodása, s-hohér láfala alá adni. A' külső hadakozóc, gyakorta a harczról való el-szaladáással tartják-meg életeket. Itt pedig azzal veszti-el életeket, (u) A' külső vitézec fokszor rabságban hadgyác magokat ejteni, s-az után summán meg-váltác fejeket s- meg-adatnac hazájoknak. Itt ennek-is nincs helye, a' ki a meg-ismért igazság után ennec kezében adgya magát. Nem

(u) Matth.
16. 7. 25.

32 *SERKENGETŐ SZÓZAT.*

lehet innen a meg-térés, haszontalan itt az áldozat, nem lehet azért a váltás: (x) Itt ha a ki veszteti né akarja ügyét a vitézkedésnek minden nehézséget, fáradságot, véres verítékes munkáját csak el-visellye, hogy győzedelmes-kedheség. Munkás hát az idvesség.

(u) Sídók:
6. 4. 5. 6. 7.
8.
Item Cap.
10. 16. 17.
Luc. 16. 16.
Psal. 49. 8.
& seqq.

Hatodszor; Visgállyuc csak magunkat a mi nagy erőtelenségünk képest. Ugy-e, hogy ez el-rejtett böltségekben tudofoknak kell lennünk; Az idvesség titkaiból erőssén, fundamentomozott hitűeknek; Serény munkásoknak, a meg-tselekedendő dolgokban, áthatatofoknak, erősséknék, a fok szenyvedés alatt; Megmozdulhatatlanul győzedelmes harczoloknak minden ellenségnek ellen? Ugy vagy bizonnyára, a mint mind ezeket igen meg-értettük ekkéig. S-kitsoda már mind ezekre, úgy-mint magától elégséges? senki, egy sem, azt kell meg-vallanunc: Merő erőtelenségek vagyunc, fő a mi nagyobb, mindenképpen való ellenkezés találatnak mi-bennünk. Hallyuc Sz. Jánost (y) Ez a kárhóztatás, azt mondja, hogy világosság jött e világra, de az emberek inkább szerették a sötétséget, hogy nem a világosságot,

(y) Joh.
3. 7. 19.

SERKENGETŐ SZÓZAT.

got, mert az ő cselekedetec gonofzoc valának. Mert valaki gonofzul cselekedic, gyűlöli a világosságot, és né megyn a világosságra. Ugyan ezen dolgot elég világosan állattya Sz. Pál is; mondván: (z) Né hogy alkalmatofok volnának mi magunktul valaminec meg-gondolására, úgy-mint magunktul, hanem hogy alkalmatofoc vagyunc, Istenül vagyon. Mit akar az Apostol ez intésével? (a) Félelemmel, rettegéssel vigyétéc véghez a ti idvességeket? hanem az idvességnék munkájában való nehézséget, és magunktul való tehetetlenséget meg-mutatni, mert ezt teszi utánna. De az Isten az, a ki azt cselekeszi bennetek, mind hogy akarjátok, mind hogy véghez vigyéték. Hasonló dolgot tapasztalhat Sz. Jánosnál tizen ötödikben. *Ez.* Szintén úgy fájditom én a mi dolgunkat ezaránt, a mint vala dolga Zachaeusnak, (b) ki ez, a Jესust örömeft kívánnya vala látni, de kisény ember lévén teste állásában, nem teheté szerit a környüle s-előtte álló fok seregek miatt, hanem Fige-fára hága-fel. Így mivel minket a fok világi szorgalmatofságoknak, vagy foglalatofságoknak, munkáknak s-egyebeknek tömence-

(c) 1. Cor.
3. 7. 5.

(d) Phil.
1. 13.

(e) 1. 13.

(f) Luc. 19.
7. 2. seqq.

SERKENGETŐ SZÓZAT.

mentelen külön külön seregei vertenec környül, azonban penig igen igen kitsinyec és aprókotskác vagyunc, tellyeséggel alkalmatlanoc, à mennyei dolgokra; hanem ha à kegyelemnec fige-fájára emeltetűnc fel. Sőt önön maga az Ur Jesus Christus jű bé mi hozzánc, az idveffégnc házunkban való bé-hozására, mint egy Zachæushoz.

I. *Ellen-vetés.* Mondhattya valaki; Ugy rettzic külömben vagyon à dolog: Mert lám Szent Dávid azt mondgya maga felől: hogy ő széles uton jár: járok széles úton. *Psal. 119. v. 45.* Idvezitők-is ugy édesget parantsolatinac követésére, hogy az ő parantsolati könnyec, *Matt. 11. v. 28.* s-Szent János-is azzal biztat, hogy az ő parantsolati nem nehezec. *1. Joh. 4. 3.*

Felelet. I. A' Christus igája könnyű, ha a' Moses Törvényéhez hasonlittyuc, mert ezt elviselhetetlenec állattya Szent Péter, à mikor így szól: Miért kísértitecz az Isten, a' Tanítványoc nyakában olly igát vetvén, mellyet sem a' mi Atyánc, sem mi el nem hordozhattunc. (c)

(c) Trélek.
15. 7. 10.

II. Mert a' ki mi tőlűnc ezeket kívánnya, s-nékűnc parantsollya, ugyan önön maga-is az, à

SERKENGETŐ SZÓZAT.

az, à ki mi bennűnc és mi érettűnc s-helyettűnc ugyan azonokat meg-tselekefzi s-véghez-is viszi. (d) Bizonittya ezt Sz. Pál, s-Idvezitők-is à már nem egyszer meg-emitet helyeken, mellyeket à ki akarja meg-tekinthet.

(d) Phil. 2.
7. 13. és 4.
7. 13.
Joh. 15. 5.

III. Ide tóldom azt-is; hogy a' mi el-fordultságunc és ellenkező indulatinc, a' mellyek igen szerelmetesek s-kivánatosflac, gyűlölségesfő, keserűvé, a' mellyek könnyek, nehezéké teszik.

II. Mondhattya még-is valaki, ha illy szoros az örök élet kapuja, tehát jobb hátra térni, avagy csak el-mellőzni mellőlc, jobbra vagy balra el-öldallani.

Felelet; Nem jobb, s-okai ezek: I. Mert ez világ szerént való dolgokban nem szoktunc így okoskodni, s-nem-is helyes: Nehéza' becstületnec felső póttzára fel-hágni, gazdagságot gűjteni, Tisztetséges tudományokat, mesterségeket meg-tanulni. Azért csak el-vette-tett becstelen forsbán, szegénységben, tudatlanságban maradgyunk meg. Sőt à hasznos, derékas jó dolgokban à nehézség ösztönül szokott lenni, hogy annál inkább tselekedgyűc, kézzel

F

lábbal

42 *SERKENGETŐ SZÓZAT.*

lábbal rajta legyűnc. Holott pedig a mi lelkünk üdvességénél semmi nints nagyobb dolog, az egy nehézségtől nem kell megidegenülni *Difficilia quæ pulchra.*

II. Gyakorta a' nem akarata az oka, hogy a' miben nehézség vagy, affelől lehetetlenség álmódottság. De a' mint szoktak szólani: *Labor omnia vincit improbus.* Gyakorta úgy hiteti-el magát a' beteg, míg kényeskedhetic, hogy ő néki lehetetlen legyen csak meg-is fordulni s-lábara állani: Azonban hirtelen gyuladást, ellenség fegyverét kiáltsák, külsőben találtatik. Így itt-is, &c.

III. Meg kell tudni, hogy a' bűnnek szolgálattya mindenkor nehezebb, az Isteni szolgálattyanál. *Rom. 6. v. 21. Tit. 3. v. 3.*

IV. Ha valaki véres veritékeig szolgál-is az ördögnek. De egyebet nem ígér, s-nem is ad, hanem csak kint és örök gyötrelmet, sőt mennél nagyobb kedvét tölti ember az ördögnek, annál nagyobb kinnal fizet annac. Igaz ugyan, hizelkedic az embereknek, ígér Arany hegyeket, de ő a' mikor kezeget akkor sérteget, a' mikor énekel akkor bűjöl bájöl, (e) ha ígér

(e) Matth.
6. 7. 8. 9.

valami

SERKENGETŐ SZÓZAT. 43

valami gyönyörűséget, az avagy csak árnyék, avagy meg-adása annak nints hatalmában.

V. *Jobb az ideig-való közép-szerű keferü s-munka nehézsége, az idvelség egyenes útában.* Mint a' soha meg nem aluvó tűz-égetése, és soha örökké meg nem haló férgek mardosása Pokolban: mert ott olyanoc leszne. *Esa.*

66. vers. 24.

VI. Meg-édesíttetne ez nehézséggel és keferü izek az Jéfusnac nevével és drága Szent vérével, könnyeké tetetne az ő igéje által. *Phil. 4. v. 13. Rom. 8. v. 37.*

VII. Nem leszen haszontalan ez ilyen munka, hanem igen hasznos. Hallyuc Szent Pál Apostolt: (f) Szerelmes Atyámfiai, azt mondgya, erőssen és mozdulhatatlanul álljatoc, bővílküdvén mindenkor az Urnac dolgában, mivel hogy tudgyátoc, hogy a' ti munkátoc nem hejában való az Urban. Sőt ez fáradság semmiképpen nem-is hasonlítando az munkának jutalmához, a' mint másutt ezen Apostol állattya mondván: (g) A' mi nyomoruságunkac egy szem-pillontáig való könnyűsége a' di-

(f) 1. Cor.
15. 7. 5. 8
Heb. 6. 7.
10.

(g) 1. Cor.
4. 7. 17.

F 2

landó-

SERKENGETŐ SZÓZAT.

landóságát szerzi minékünk. Viszont; Azt mondom bizonynal, hogy a mellyeket mostan fzenyvedünk, nem hasonlítandók a ditsőséghez, melly nekünk meg-jelentetic. (b)

(b) Rom.
9. 18.

Ezeket így értvén lássuc hasznait ez Tanuságnak.

Elsőben is azért meg-czáfoltátnac immár ez világ szerént való emberek, és azoknac vélekedések, kik úgy vélik; alittyác, s-aazzal hizelkednek magoknac, s-másoknak is abban ütközetnek kövei, hogy semmi nincs könnyebb dolog, mint idvezülni, jóllehet Istenec szolgálattyanac meg-utalói, nem gyönyörködne az Isteni szent szolgálatban, sőt bátran merik mondani az Istenec; Távozzál el mi-tőlünk, mert a te utaidnac ismeretiben nem gyönyörködünk. (i) Vallyon s-mitsoda a' mindenható Isten hogy tisztellyűc ötöt, vagy mit használunc véle ha neki escedzűnc? Elnék azonban a' testnek minden kívánságiban, ez világnac gyönyörűsegeiben, mint ama' Gazdagoc Sz. Lukácsnál. (k) Elégneccitélvén leñi, ha mikor aránzák, hogy lelkek ezentűl meg-ofztatic testektől, ha akkor azt kiálthattyác. Isten könyörűlly rajtam!

(i) Job. 21.
14. 15.
Malach. 3.
7. 14. 15.

(k) Luc.
12. 65. 26.

SERKENGETŐ SZÓZAT.

rajtam! Jესus légy velem! és így azontúl ottan úgy vélik, hogy ön-kénnyén meg-nyílik az idvétségnek szoros kapuja, és tágas bemenetel engedtetie az örök-életre. Farahó szerzetin való emberek ezec; kiűl midőn az Isten népe kéredzenec az szent Istenec szolgálattýára, azt feleli: (l) Tsak hívolkodtoc és henyéltet: azért mondgyátoc, mennyűnk-el áldozzunc az Urnac. Mint ha azoc vólnánac hívolkodóc, a' kik az Urnac áldoznac. O a nagy Istenért serkénnyetek-fel! Imé sokan igyekeznecc bemeni s-még sem mehetnecc, s-hát mivel biztattyátoc magatokat a' kik semmiképpen nem igyekeztec? A' piatző vólt helye a' hívolkodásnac. De az Urnac szőlejeben munkálozni kell. (m) Hallyuc az idvétség el-vételével magát biztató Sz. Pált mit mond. (n) Az hitet meg-tartottam, pállýamat meg-futottam, amaz Nemes hartzot meg harcztam. Ládd, mint vitte véghez tellyes életét? Arra int téged is hogy fűs, de úgy, hogy jutalmat végy. (o) Mert jóllehet sokan futnac, de tsak egy vűfzi el a' jutalmat, azért hanem futz, el-maradtz a' jutalomtól. (p) Ha tufakodik-is valaki, de ha jól nem tufakodic, nem

(l) Exod.
17.

(m) Matt.
20.

(n) 2. Tim.
4. 8.

(o) 1. Cor.
9. 14.

(p) 2. Tim.
2.

46 *SERKENGETŐ SZÓZAT.*

vészén jutalmat, s. hát te à ki soha nem tusakod-
tál, hogy mered magadat biztatni à jutalom el-
(9) Rom. vételével? (9) Lesz ugyan jutalmad, lesz, de
2. 7. 9. harag, de boszszú-állás, nyomoruság, és szo-
rongató veszedelem: Mert à bűnnec sóldgya
halál. Rom. 6. v. 23.

Másodszor; Előnkben adgya ezen tanúság,
melly nyavalyás emberc legyűnc mi minnyá-
jan, az Istennec bűn-botsátó irgalmasága, és
meg-újító kegyelme nélkül, és à mi Urunk Je-
sus Christusunknac segítő érdeme kivül. Imé
az idveségnecc kapuja olly szoros, mellyen le-
hetetlen magunc ereje által bé mennűnc, hogy
azért bé-megyűnc, leszén ez az Istennec bűn-
botsátó és meg-újító kegyelme, és à Jesus Chri-
stusnac érdeménec ereje által. A' mi minékűnc
nehéz, sőt lehetetlen, az Istennél lehetséges, kön-
nyű. Lásd ezek felől: *Joh. 15. v. 1--5. 2. Corint.*
3. 5. Luc. 1. v. 37. és 18. v. 24--27. A' mellyec az
emberc előtt lehetetlenec, az Isten előtt lehet-
ségesec.

Harmadszor; Ha idvezűlni illy nehéz és
munkás, jaj hát azoknac. 1. Kik semmit e-
gyebet nem, hanem csak gonoszt tselekedzenc!

Mint

SERKENGETŐ SZÓZAT.

Mint à Cretabélieket hozza-bé Szent Pál: (r) (r) Tit. 1.
7. 12.
Hogy azok mindenkor hazugoc, gonosz va-
dak, rest hasak. *Jerem. 48. 11. Psal. 119. 70. 2.*
Kik az imátkozásban unalmasoc, álmosan áfi-
tozóc, tunyák, restek, lágy-melegek à halga-
tásban, à kegyeségnecc gyakorlásában. Atko-
zott ki az Urnak dolgát tsalárdúl tselekedzi, (s) (s) Jer. 48.
7. 10.
hallya à kinek füle vagyón. 3. Kik mind kéz-
zel lábbal és minden tehetséggel tsak arra átták
magokat, hogy à szoros kaput balra hagyván, à
széles kapun való bé-mencelt éjék-cl. Jó reg-
gel fel-kelnec à Christus ellen való tanátsra. (t) (t) Matth.
17. 7. 1. c.
11. 7. 13.
Kik bűnnel terheltetec. Eördög töriben meg-
fogattac.

Negyedszer; Hasznos tanátsnac alítom ez
tanúság alkalmatosságával. Hogy midőn vala-
kinec ez világ-szerént minden dolgai szeren-
tséfen folydogalnac, betsületi, gazdagsága igen
nevekedic, az ollyan emberigen *circumspecte* vi-
selle magát s-féllyen, magához gyanos légyen
hogy ha valamiképpen nintsen-é ő à kárhozat-
nac széles utában és tágas kapujában. Mivel
hogy az út és kapu melly az életre viszen ke-
keny és szoros. Mellyben ember mint Liliüm
tövis-

SERKENGETŐ SZÓZAT.

(u) Cant. 2. 7. 2. tövissé között úgy vagyon. (u) Sokak az ő gonoszoc. *Psalms*. 34. v. 20. Ellenben, a gonoszoc szerentséfen nevelie erejeket ez világon. Lássad erről az hetven harmadik Soltárt. Jeremiásnac tizenkettődic részec elől. (x) Erős vitéz őrizeti alatt yadnac, azért mindenec békefében vagyon. Idvezitőnk is így szól ehhez Szent Jánosnal. (y) Ha ez világból való vólnátoc, ez világ a mi övé szeretné azt. De mivel nem ez világból való vattok, hanem én választottalak ki titeket e világ közzül, annak okáért gyűlöl titeket e világ. Szemefnec kell hát lenni. Mert ez világ szerént a mikor ember láttatic leg-jobban lenni, akkor eshetic leg-nagyobb rosz rajta. Láss erre való példákat. *Dan.* 4. v. 27. *seqq.* *ib.* *cap.* 5. v. 1. *seqq.* *Luc.* 12. v. 16. *seqq.*

Eőrdőször; Ti igazak, kegyes életű emberek a Jēsus Christusban, kik fok-képpen való nyavalyáflágokban fanyargattatok, örüljete! mert jól-lehet szorósá kapu, deugyan az életre vífzen. Maga édes Idvezitő Christu-funkadgya a vigasztalást mondván: Eőrdülletek és őrvendezzete, mert a ti jutalmatok bőféges meñyekben. Mert ekképpen háborgatták a Pro-

SERKENGETŐ SZÓZAT.

a Profétákat-is kik ti előttetek vóltanak. Bóldogok lésztek, mikor titeket szidalmaznak, háborgatnak, és minden gouofz hazugságot mondanak ti ellenetek én érettem. (z) Nem azt kell nézni, mitsoda uton mégy, hanem hová mégy, végy példát az Jēsus Christufról, Sidókhöz irt levélnek tizenkettődic részénec másodic versebül.

Hatódőzör; Induly-el azért ő bűnös lélek, s-minden tellyes igyekezetedet fordítsad arra, hogy a szoros kapun mehefs-bé az életre, ne fajnald a munkát, a bé-menetelben való nehézségeket. Mivel hogy nehéz, s-munkás, azzal birattasál arra, hogy annál ferényebben munkálódgyad az te idvefségedet.

Mellyre inditsanak téged az következőzendő okok:

I. Mert soha semmi nints olly a ki a maga dolgára nézve hivolkodnéc: nézeld-el bár, s-igy találod:

1. A' Tellyes Szent Háromság munkálósfza kegyelme által a mi idvefségünket. Ugy állattya Idvezitő Urunk mondván: (a) Az én Atyám mindez ideig munkálkodic, én-is munkálkodom; s-mi hát hivolkodgyunk-e?

G

2. Az

(a) Joli.
5. 17. és
9. 4.
Rom. 8. 28

50. SERKENGETŐ SZÓZAT.

(b) Psalm.
34. 7. 8.
Sídok. 1.
7. 14.

2. Az Szent Angyaloc szüntelen az Isten orczája előtt állanac, Táborc járnac à hivek környúl, kik Istentül szolgálatra ki-küldetnec. (b)

3. A' Szentec soha nem hívokodnac. Az Isten kegyelme nem vólt hejában való én nálam, hanem lelket munkálottam mint másoc,
1. Cor. 15. v. 10. azt mondgya Szent Pál.

(c) 1. Pet.
3. 7. 8.

4. Az Pokolbéli ördög szüntelen azon fut fárad, hogy mi el-kárhozzunc. (c) Nem kell-e tehát minékünk-is annál inkább szorgalmatoskodnunc azokon, hogy idvezüllyunc?

5. Minden féle, s-rendű emberec. Mesteremberec, Kalmárocc, &c. melly serényec éjjel nappal futnac, fáradnac, tsak külső-képpen magoknac használhasanac, s-mi mulattyuk-e el az örökké-valót?

6. Szárazat, Tengeret bé-járnac à hitetlenec, hogy pokolra alá szállyanac, s-minket-is magockal oda vonnyanac Idvezitőnc mondása szerént *Matth. 23. v. 15.*

7. A' természetben minden élő mozgó állatoc serényec. Mindenec képében említi Salamon à hangyákat, hová-is igazit tégedet oh rest, és tunya ember. *Prov. 6. v. 6. 9.*

II. Lám

SERKENGETŐ SZÓZAT. 51

II. Lám azt mondgyuc hogy szerettyuc az Istent, tselekedgyuc tehát azokat à mellyeket az Isten kíván és szeret, hogy ezeket tselekedvén ahoz az Istenhez, azzal való közösülésre mehes-sünk, ki à szoros kapun belől vagyon, à kit mi szeretünk. A' szeretet és az szorgalmatosság mint két el-öldhatatlan társoc, atyafiác, ugy vadnac edgyüt. Lássad Szent Pál mondását:
Sídok 6. v. 10. Job. 14. v. 15. Idvezitőnc-is azont állattya: Ha engemet szerettec, az én parantsolatimat meg-tartsátoc. Egyedül a' szeretet az, a' melly munkálodván nem munkálódic. Lássad a' Jakab példáját *Teremt. 29. v. 20.* s-szabd magadra.

Diligo &
diligentia
sunt cognata.

III. A' mi keresztyéni Vallásunk-is ezenre kötelez, és ösztönöz minket, ezt mondgya Dávid: (d) Seregenként mennec, mig nem megláttatnac Isten előtt Sionban. Mint Magnes à vasat, ugy vonzza à *Religio* embert magához. Nem hízlekedő à *Religio*, kiztet parantsol, nem hívokodást szolgáltat.

(d) Psal.
84. 7. 8.

IV. Fontollyuc s-gondollyuc az szoros kapun belől való örök-életnec méltóságát, édeséjét, boldogságát. Mellynec el-vételében

G. 2

cz à

52 SERKENGETŐ SZÓZAT.

ez a közben - vettett: *Conditio*, hogy igyekezzünk a szoros kapun be-menni. A' J'esus felől mondgya Szent Pál: Hogy az őelőtte való ő-róm helyében szennyvedet kerefsztes a gyalázatot meg-utálván, és az Isten székinec jobbjára ült. *Heb. 12. v. 2. Apoc. 2. v. 10. 1. Cor. 9. v. 75. 76. és 15. v. 58. 2. Tim. 4. v. 7. 8. Dan. 12. v. 3. Phil. 3. v. 21. Matth. 13. v. 43. Psál. 16. v. 11. és 17. v. ult. 1. Cor. 2. v. 9. Apoc. 21. v. 4.*

Az a kérdés; *Eleg-e akar miképpen való igyekezni?*

Fetelet; Nem elég; hanem ez következendő dologot kívántatnac.

I. Hogy igen igen alázatosoc legyünk. Ne fuválgodgyunc fel magunc serénkedésünkben, tselekedet által való igazságunknac érdemében. Tsak ez a mi mondásunc: haszontalan szolgác vagyunc, (e) ha szintén mindeneket meg-tselekednénk-is. *Luc. 17. v. 10.* Mivel ugyan nem-is hasonlítandóc a mi szennyvedésunc azokhoz a jókhoz, &c. *Rom. 8. v. 18.* Sőt az örök élet Isten ajándéka. (f)

II. Kegyelmet, *gráciát* kerefsünk, hogy a ditsőséggel meg-ajándékoztaffunc. *Matt. 6. v. 33.* Ez világot penig utálljuk-meg. (g) III. Si-

(e) 1. Cor. 4. 17.

(f) Rom. 6. 7. 23.

(g) Johan. 6. 7. 27. Joh. 2. 7. 33. 15. 16.

SERKENGETŐ SZÓZAT.

53

III. Sietve, ugyan futva, minden tétovázás, *Conditio*-nélkül magunkat testestül lelkestül, az mértékletességnec, igazságnac szentségnec munkájára adgyuc. (h) Szép hasonlatosság alatt adgya ezt előnkben Salamon *Eccles. 9. v. 10.* A' te ruháid mindenkor legyenec fejérec, és az olaj a te fejedről el ne fogyatkozzéc. (i)

IV. Mindeneknec felette a J'esus Christussal való eggyesülést és közösülést kerefsűc, hit által ő hozzá ragaszkodgyunc. (k) A' ki ajtó, *Joh. 10. ut; élet, igazság. Joh. 14. v. 6. Joh. 15. v. 5. és 6. v. 28. 29. és 10. v. 27.*

V. Halgatóc legyűnc hogy éllýűnc. Az Isten akarattya, hogy azon ajtón mennyen-bé az életre, mellyen a világ kezdetiben be-férkezett volt a halál. A' hit az Isten igéjénec hallásából, (l) kell hát kinéc kinéc gyermekségéről fogva tanulni, &c. (m)

VI. Imádkozzunc, hogy be-mehetsűnc a szoros kapun. Hallyuc Sz. Pált: Meg-hajtom az én térdemet a mi Urunc J'esus Christusnac Atya előtt, hogy adgya nékrec az ő gazdag ditsőségejért, hogy alhatatoson erőfegyedek-meg a Szent Lélek által a belső emberben, &c. *Eph. 3.*

G 3

v. 14.

(h) 1. Cor. 7. 7. 29. & seqq.

(i) Tit. 2. 7. 12. Luc. 1. 7. 74. 75.

(k) 2. Pet. 1-5. ad 7. 11.

(l) Rom. 10. (m) 1. Tim. 3. 7. 15. 16. 17.

54 *SERKENGETŐ SZÓZAT.*
v. 14--19. *Matt. 6. v. 10.* Jöjjön-el à te Országod,
hogy ezt így kérjúc, úgy parantsoltatott.

Ha ezeket ekképpen s-így tselekefszúc, ilyen módon adatic nekűnc bőséggel, à mi Urunknac és meg-tartó Jésus Christufunknac örök Országában való bé-menetel. *Amen!*

Eddig lón a szomorú alkalmatosság-gal a Tanítás.

A' mi penig illeti az jelen-való alkalmatosságot, kívántam volna à nagy hatalmú Istentől Nemzetes *Dalmadi István* Uram, és kiki kegyelmedet: hogy ez Új esztendőnc kezdetiben, ennyi jelen levő betsületes jó-akaróiddal, nem illy váratlan szomorú alkalmatossággal látogathatynac vala házadat. De úgy kellett lenni, s-nekűnk-is abban kell meg-nyugodnunc à mint à nagy Ur akarta, kinél mind az élet s-mind az halál hatalma. Kellót mondoc annak-okáért. Elsőben; ez Urban ki-múlt kisdéd szerelmes magzatotokon felettéb ne keseregjeter. Sőt ha szerettétec, s-jovát kívántátoc, (mint hogy ez meg-is vólt) vegyetec vigasztalást, hogy Isten őtet el-költöztette. Bizonyos ez hogy illyenéké à Men-

53 *SERKENGETŐ SZÓZAT.*
Mennyeckec Országá. *Talium est regnum Caelorum. Matt. 19. v. 14.* Ertitek, é ezt? Bezzeg jól tótt Isten szemetec láttára veletéc, s-kiváltképpen ő vele. Hallátok-é oda fellyeb mennyi fáradságos, terhes munkát kíván az örök-életben való bémendetel, és mely kevesen meñec oda bé, még azoc közzül-is à kik igyekezec. Első véle közlött nagy jó: mert meg-menekedet azoktól à terhes munkáktól. Másodí; A' melly nagy jóhoz mi élemedettebbec nagy fáradsággal jutunc, ő melly hamar s-bizonyosan igen könnyen el-érte. Eörűlly hát inkább kegyes Atya s-Anya, hogy tudod, melly jó állapotot ért, illy hamar kisdedetec. *Másodikat* azt mondom; Nem kesergés helyetec, hanem készülés kisdedetecután Dáviddal. (n) Miképpen azt kérditec? Azt mondgya Idvezítőnc: (o) ha meg nem tértec, és olyanoc nem léstec mint à kis gyermekec, semmiképpen nem mentek-bé az Mennyeckec Országában. Nem értelemmel hanem gonofzsággal, à mint Szent Pál ki fejezte. (p) Ez Tanács szerént igyekezzetec azon, hogy à szoros kapun melly az örök-életre víszén, bé-mehessetec. Sőt minnyájan kik ez szomorú

(n) 1. Sam.
11. 23.
(o) Matt.
18. 3.

(p) 1. Cor.
14. 20.

alkalmatossággal jelen vattoc. Még is kérlec,
s-még-is hivlac Igyekezsetec bé-menni ez szo-
ros kapun, hogy ofzton el-vehesétec amà nagy
jót, mellyet szem nem látott, fül nem hallott,
ember nec nyelve ki nem mondhat, elméje meg
(g) 1. Cor. nem foghat; (q) hogy ez szoros kapuban való
2. 7. 9. fáratságos munkátoc után, vehesetec nyugo-
Apoc. 14. dalmat, és à ti tselekedeteitek nec jutalmát amaz
7. 13. Istén előtt való örömet, mellyben vagyon
Psal. 16. elégség, és az ő jobján való min-
7. 11. denkori örömet!

Amen!

V E G E.

